

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

Secunda pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

patre & filio. quorum gaudiū vnum est diuina beatitudo. quē non est aliud ab eis. sed hoc est eis gaudere quod esse. qd gau-
dium cū infinitū sit. non est dubiū quin superfluat. & superha-
bundet omni creature gaudio. a quo tamē gaudio angelis et
sanctis omnibz emanat gaudiū beatitudinis ipsorum. qā par-
ticipatōe illius superfluentis & infiniti gaudiū omnes sūt bea. i.
Mat. 25. serue bone & fidelis intra in gaudiū domi. quia inter
gaudium dei omne creature gaudium continetur.

Secunda pars.

R

Secundo cum dicitur Nec in prouerbis. pmititur
aperta & templatō diuinorū. et tria facit. primo
em ostendit tps quō diuinitatē esset manifestatu-
rus: hęc: s. quē de diuinis locutus sū vsqz mo-
do: in prouerbis locutus sū vobis. Est at puerbium locutio in
qua aliud dicit. et aliud intelligit. & tunc dicit puerbium qd
positum p verbo. & loco alterius locutionis. pprie autē prouer-
bium est. qn sic aliud dicit & aliud intelligit. quod tamen vnū
dictum est ppe et iuxta intelligentiā alterius. et tunc puerbiū
illud est idēz qd pabola. & hoc modo dicit puerbiū quasi ppe
verbū. Ex quo patet qd omnis pabola puerbium est. sed non
omne puerbiū est pabola. manifestū est autē qd xpūs multa
locutus est de diuinitate sua in prouerbis & pabolis. qā discipu-
li adhuc carnales sine similitudinibz corpaliū non poterant
diuina intelligere. Mat. 10. talibz multū pabolis loquebat eis
verbū prout poterant audire sine pabole atqz nō loquebat eis
sed qā qd datur erat alijs nosce pabolice. hoc erat datū aplis
pfecte intelligere. ideo aliquando eos oportebat palam diuinā
intelligere. vnde subdit: venit hora in qua nō iam in prouerbis
loquar vobis: hęc hora potest accipi. vel p illo modico tempo-
re quo christus dictis his verbis fuit cū apostolis. statim enim
clare annuntiāuit eis de patre diuino dicens. Ipse pater amat
vos et iterum. exiui a patre et veni in mūdū et multa alia statim
ponit in sequenti capitulo et ppter hoc dicit: Sed palāz de pa-
tre meo annūtiabo vobis: Jo. 12. pater manifestauit nomē tuū
hominibz quos dedisti mihi. Alio mō h̄m. Criso. hora illa qua
xpūs palam annūtiāuit diuinā apostolis. fuit tpe resurrectio-
nis. qā per 40. dies disputauit cum eis loquens de regno dei
Alio mō h̄m Gr̄. hora ista in qua manifestat diuinitas est. qn
videbim⁹ deū sicuti ē in vita eterna L Vnde sciendū est
qd qdū sumus i vita p̄senti. solū pūbys nob loquit xpūs pri-
mū puerbiū ē diuina credere multis verbis scripture & aposto-

Sermo

1022 et isti credunt diuinū verbū p̄ varia et multa v̄ba. q̄ nō sunt iuxta verbū. s̄ accepta p̄ verbo. sed aliqui eleuant se. vt intelli-
gant diuina p̄ verbū qd̄ est in mente. et isti itaq̄ intelligunt diui-
num v̄bum p̄ verbū. qd̄ est simile et iuxta dei v̄bū. et iste est se-
cundus gradus contemplacōis. q̄ vero diuinū v̄bū ī sui natura
intelligat. hoc erit in vita beata. qm̄ dei v̄bum in ip̄o dei verbo
videbim⁹. hoc erit illa hora nūq̄ deficiens. qm̄ exclusio omī pro-
uerbio. ipse dei filius palat annūtiabit nobis de p̄e. vñ Gre.
30. moralū. palat de p̄e annunciare se asserit. quia p̄ patefactaz
tunc maiestatis sue sp̄em. et quō ip̄e gignenti nō impar oriat
et quō ex utroq̄ sp̄us vtriq̄ coetern⁹ p̄cedat ostendet. Secūdo
ponit qd̄ erit aueniens tam manifeste visioni: ī illo die: quod
p̄mo appellauerat horaz rōne eternitatis p̄manētis. nunc diem
appellat rōne lucis et claritatis: in nomine meo petetis: petere
vno mō idēz est qd̄ interrogare et querere. in illo igit die eter-
ne claritatis s̄c̄ti interrogabūt ī noīe xp̄i. qz nō ī sono v̄boz.
sed in ip̄a re vbi dei aspiciēt. quēcūq̄ interrogauerit in dei em̄
filio sūt omnes thesauri sapie et scientie dei absconditi. nec di-
cunt s̄c̄ti aliqd̄ interrogare qd̄ nesciāt. s̄ quia cognitio eorū
qua vident cognoscibilia in v̄bo dei. nō est eis naturalis. sed p̄
gloriā. nec est eis a seipsis. s̄ a v̄bo. ideo ab eo et in v̄bita eius
interrogare dicunt. omnis enim illa res aliqualiē cadit in que-
stione. cuius notitia ex nobis nō est. licet etiā dici posset. q̄ nō
omnia s̄c̄ti cognoscāt in v̄bo. et ideo in noīe ipsius cognitio
nem petunt. **¶** Deinde ostendit sufficientiā consequentem
hanc visionē. et nūc dico vobis: qz ego rogabo p̄rem de vobis
quod triplū potest intelligi. p̄mo s̄m Xu. qz ipse christus s̄m
q̄ homo licet orat p̄ nobis patrez iuxta illud. Hebre. 2. saluare
impetū potest accedens p̄ seipsū ad dominū. semp̄ viuens ad
interpellandū p̄ nobis s̄m tñ q̄ ipse est fili⁹ dei. eiusdē maiesta-
tis cum patre. et m̄q̄tum deus non rogat patrem p̄ nobis. sed si
mul cū p̄e rogates exaudit. Alio mō potest intelligi q̄ s̄c̄tis
cū erūt in vita eterna non erit oportunū. vt xp̄us p̄ eis roget
p̄rem. qz nulla ibi erit indigētia. Alio mō qz etiā dū s̄c̄ti sūt
in p̄senti vita. nō oz q̄ xp̄us p̄ eis roget. qz sine xp̄i rogamine
ex dilectione ad ip̄m merent a p̄e ex audiri. vnde subdit: ip̄e
em̄ p̄r amat vos: qz vt dicit Aug. dilexit nos añ mūdi cōstitu-
tionē Et duas tangit rōnes istius amoris p̄ma: quia vos me
amasti: Sed qrit Aug. quō sit verū: q̄ ideo p̄r nos amet. q̄a
filiū dei dilexerim⁹ cum p̄ma Jo. 4. dicat: diligamus deū: qm̄
ip̄e p̄ior dilexit nos. Et dicēdū in rei v̄bita q̄ nō ideo diligit

nos deus. qz eū diligim⁹. h̄ exūso idē eū diligim⁹. qz ipse
nos diligit. verūtamē qz a p̄re et filio habem⁹: qz p̄rem ⁊ fili
um diligamus et de⁹ diligit opa sua. ideo nos suos dilectore⁹
amat. Scdm̄ tñ hoc ip̄s qz diligit nos. amtores sui nos nō fa
ceret. nisi anteq̄ faceret nos amret. Alterā dilectōis rōnē asiḡt
ex fide: et credidistis: qz a deo exiui: Criso. caret apud p̄re⁹ in
tercessōis necessitate perfectā de filio fides. que qz a deo exierit
credit atqz amat. et p̄ seipsaz iam audiri meret. exaudicōis em̄
principiū est fides. vñ saluator. omnia possibilia sūt credenti.

¶ Tercio ponit sūma fidei quo ad eternā xp̄i generatōez
et tpalem incarnatōez. ac mortem ip̄ius. resurrectōez. ⁊ ascen
sionē: exiui a p̄re: s. p̄ eternā generatōem qui exitus est eter
nus absqz vlla innouatōe. nō em̄ p̄ p̄cessit filiū. Itē exiuit fili
us a p̄re absqz sepatiōne. ita em̄ a p̄re exit qz fili⁹ est in p̄re et
pater in filiō. Itē exiuit absqz dimmutōe. qz sic non exit filius
a patre. qz aliquid diminuat a patris substantia. h̄ tota substā
tia est in patre. tota i filio nec ampl⁹ in duob⁹ q̄ in vno. vñ.
Ioh̄lari⁹. 6. de tri. non p̄ cōsuetudinē humani ptus deus ex deo
nascit. cuius a deo exiti⁹ potius q̄ ptus ē. est em̄ vn⁹ ex vno
non est portio. nō est defectio. non est diminutio. nō diriuatio
non p̄tensio. nō passio. h̄ videntis nature ex viuente natiuitas
deus ex deo exiens est. non creatura in dei nomē electa nō vt
esset cepit ex nihilo. h̄ exiit amanente. et exiisse significatōem
habet natiuitatis. nō habet inchoationis. Deinde tangit fidez
incarnatiōis: et veni in mūdū: carnem assumendo ex virgi
ne. Jo. primo. In pp̄ia venit Deinde tangit passionis et resur
rectionis fidem: iterum reliquo mūdū: moriens enim reliquit
mūdum. quia vitam humanam non habuit. resurgens etiaz
reliquit mūdū. qz et si viuebat habens vitam corpalez ⁊ sen
sibilem. vita tñ illa erat sepata a vita cōmuni hominū. Deinde
tangit fidem ascensionis: et vado ad patrem: uiuit enim ad pa
trem in ascensione. quando fuit assumptus in celum et sedet a
dextris dei. Mar. 16

Tertia pars.

¶ Tertio cum dicit Dicunt ei tangitur deuota fidei con
fessio. vbi tria facit. p̄mo ponit responsio discipulo
rum: Dicunt ei discipuli: eius: ecce nūc palaz loque
ris: p̄mo locutus fuerat xp̄us palaz ⁊ publice. Jo. 18
Ego plā locut⁹ sū mūdō ego semp̄ docui in s̄nēgōga ⁊ in tem
plo. quo oēs iudei conueniūt. ⁊ i occulto locut⁹ sū nihil. nūc vō
loq̄bat xp̄s palaz ⁊ clare ⁊ ap̄te. eccle. 39. ip̄e palā faciet disci
plinā doctrine sue: ⁊ purbiū nullū dīas: cōsuetudo est amicorū